

Reglement Verantwoordingsorgaan

**Vastgesteld op 19 december 2023 door het Fondsbestuur
van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO**

Inhoud

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
HOOFDSTUK 2	SAMENSTELLING	3
HOOFDSTUK 3	RECHTEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN	6
HOOFDSTUK 4	VOORZIENINGEN EN WERKWIJZE	8
HOOFDSTUK 5	KANDIDAATSTELLING EN VERKIEZING	11
HOOFDSTUK 6	SLOTBEPALINGEN	15

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

Artikel 1 Status en inhoud van dit reglement

1. Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de media PNO (hierna: 'het Fonds') heeft gekozen voor een omgekeerd gemengd bestuursmodel in de zin van artikel 99 Pensioenwet.
2. Dit reglement (hierna ook: 'het Reglement Verantwoordingsorgaan' of 'dit Reglement') regelt de taken, verantwoordelijkheden en de werkwijze van het Verantwoordingsorgaan.
3. Dit Reglement is complementair aan de regels die krachtens Nederlands recht en de Statuten van toepassing zijn op het Fonds. Indien het Reglement Verantwoordingsorgaan conflicteert met de Statuten en/of met Nederlands recht, zullen de bepalingen uit de Statuten en/of het Nederlands recht prevaleren. Indien het Reglement Verantwoordingsorgaan in overeenstemming is met de Statuten, maar in strijd met een bepaling van dwingend recht, dan prevaleert Nederlands recht.
4. Als een van de bepalingen uit het Reglement Verantwoordingsorgaan niet of niet meer geldig is, tast dit de geldigheid van de overige bepalingen niet aan. Het Fondsbestuur zal ongeldige bepalingen vervangen door geldige bepalingen waarvan het effect, gegeven de inhoud en strekking daarvan, zoveel mogelijk gelijk is aan die van de ongeldige bepalingen.
5. Alle definities zoals opgenomen in de Statuten van het Fonds zijn van toepassing, met uitzondering van de definities van bestuur en bestuurder. In dit Reglement Verantwoordingsorgaan wordt gesproken over Fondsbestuur en Fondsbestuurder.

HOOFDSTUK 2

SAMENSTELLING

Artikel 2 Samenstelling en benoeming leden Verantwoordingsorgaan

1. Het Fondsbestuur stelt een Verantwoordingsorgaan in.
2. In het Verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Hierbij wordt uitgegaan van de getalsverhoudingen per eenendertig december voorafgaande aan het jaar waarin het Verantwoordingsorgaan wordt samengesteld. Indien er na eenendertig december van bedoeld jaar – maar voor het tijdstip van de verkiezing – aanzienlijke verschuivingen hebben plaatsgevonden, is het Fondsbestuur bevoegd een andere peildatum vast te stellen. Op basis van de onderlinge getalsverhoudingen wordt de zetelverdeling tussen de deelnemers en pensioengerechtigden in het Verantwoordingsorgaan vastgesteld.
3. Het Verantwoordingsorgaan heeft vier (4) geledingen, te weten de geleding van de deelnemers, de geleding van de pensioengerechtigden, de geleding van de gewezen deelnemers, en de geleding van de werkgevers.
4. De samenstelling van het Verantwoordingsorgaan komt als volgt tot stand:
 - a. de geleding van de deelnemers en de geleding van de pensioengerechtigden zijn met in totaal tien (10), evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen, vertegenwoordigd in het Verantwoordingsorgaan gekozen;
 - b. de geleding van de gewezen deelnemers is vertegenwoordigd in het Verantwoordingsorgaan met twee (2) leden;
 - c. de geleding van de werkgevers is vertegenwoordigd in het Verantwoordingsorgaan met ten hoogste twee (2) leden.

5. De vertegenwoordigers van de deelnemers en pensioengerechtigden worden verkozen door deelnemers en pensioengerechtigden bij het Fonds op de wijze zoals in dit Reglement bepaald.
6. De twee vertegenwoordigers van de geleding van de gewezen deelnemers worden voorgedragen en benoemd door de Uitvoerende Bestuursleden (hierna: 'UB'ers'), na goedkeuring van de Niet Uitvoerende Bestuursleden (hierna: 'NUB'ers') en komen voort uit deze geleding. De UB'ers laten zich bij de voordracht en benoeming van de gewezen deelnemers adviseren door het Verantwoordingsorgaan.
7. De UB'ers benoemen de verkozen vertegenwoordigers van de deelnemers en pensioengerechtigden na goedkeuring van de NUB'ers, tenzij de UB'ers zwaarwegende redenen hebben om daaraan geen gevolg te geven. Indien dat laatste aan de orde is, dan zal het Fonds de belanghebbenden en het Verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk en met voldoende redenen omkleed daarvan in kennis stellen. Tegen het niet benoemen door de UB'ers van een verkozen vertegenwoordiger van de deelnemers of pensioengerechtigden staat bezwaar open bij de NUB'ers.
8. De twee vertegenwoordigers van de geleding van werkgevers worden voorgedragen door de werkgeversvereniging en benoemd door de UB'ers, na goedkeuring van de NUB'ers en komen voort uit deze geleding. De UB'ers laten zich bij de voordracht en benoeming van de vertegenwoordigers van de werkgevers adviseren door het Verantwoordingsorgaan.
9. De UB'ers benoemen de vertegenwoordigers van de werkgevers na goedkeuring van de NUB'ers, tenzij de UB'ers zwaarwegende redenen hebben om daaraan geen gevolg te geven. Indien dat laatste aan de orde is, dan zal het Fonds de belanghebbenden en het Verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk en met voldoende redenen omkleed daarvan in kennis stellen en verzoeken om op zo kort mogelijke termijn een nieuw lid voor te dragen.

Artikel 3 Eisen aan de leden van het Verantwoordingsorgaan

1. Indien sprake is van een vacature stelt het Verantwoordingsorgaan de eisen voor de vacante functie vast in een competentievisie, na goedkeuring door het Fondsbestuur.
2. Bij het opstellen van de competentievisie wordt rekening gehouden met de huidige samenstelling van het Verantwoordingsorgaan voor wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit.
3. Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht (en/of actief opgeroepen om te zoeken) naar kandidaten die passen in de diversiteitsdoelstellingen. Het Verantwoordingsorgaan bevordert dat in de procedure de competentievisie inclusief de diversiteitsdoelstellingen wordt meegenomen.
4. Leden van het Verantwoordingsorgaan handelen integer, zorgen ervoor dat hun functioneren toetsbaar is en zij vermijden iedere vorm van persoonlijke belangenverstrengeling.
5. Bij benoeming als lid van het Verantwoordingsorgaan ondertekent het lid de gedragscode van het Fonds. Leden van het Verantwoordingsorgaan worden geacht 'verbonden persoon' van het Fonds te zijn.

Artikel 4 Lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan

1. De leden van het Verantwoordingsorgaan hebben zitting voor een periode van vier jaar, met dien verstande dat indien het lidmaatschap van een lid eindigt vóór het verstrijken van die periode, de zittingsduur van zijn opvolger gelijk is aan de resterende periode van de zittingsperiode. Alle leden van het Verantwoordingsorgaan treden tegelijk af en tegelijk aan.
2. De aftredende leden zijn terstond herkiesbaar en kunnen maximaal twee keer worden herkozen.

3. Het lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan eindigt voorts door:
 - a. het overlijden van het lid;
 - b. doordat de zittingstermijn is geëindigd en geen herbenoeming plaatsvindt of kan plaatsvinden;
 - c. het bedanken door het lid;
 - d. het niet meer voldoen aan de eisen van benoembaarheid;
 - e. ontslag door het Verantwoordingsorgaan, na het horen van de NUB'ers en het betreffende lid;
 - f. ontslag door de UB'ers, na goedkeuring van de NUB'ers, indien een lid van het Verantwoordingsorgaan niet meer kwalificeert als deelnemer, gewezen deelnemer of als vertegenwoordiger van de werkgevers;
 - g. het toetreden tot het Fondsbestuur of de pensioenraad.
4. Indien een lid van het Verantwoordingsorgaan niet meer voldoet aan de kwalificatie die bij benoeming gevraagd werd (actieve deelnemer, gewezen deelnemer, werkgever) meldt deze dit schriftelijk, binnen twee weken na het verliezen van de kwalificatie, aan het Verantwoordingsorgaan en de UB'ers.
5. Het Verantwoordingsorgaan neemt een besluit om een lid van het Verantwoordingsorgaan te ontslaan na het horen van het betreffende lid en de NUB'ers. Ontslag door het Verantwoordingsorgaan is alleen mogelijk indien het betrokken lid naar de mening van tenminste de helft plus een van het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan en hierbij tenminste twee geledingen zijn vertegenwoordigd, ernstig in gebreke blijft in de uitoefening van zijn of haar functie.
6. Uitsluitend in uitzonderlijke situaties kunnen de UB'ers een lid van het Verantwoordingsorgaan ontslaan, na goedkeuring van de NUB'ers. Dit betreft de volgende situaties:
 - een lid ontvangt geen verklaring omtrent gedrag meer die relevant is voor financiële instellingen;
 - een lid overtreedt de interne gedragscode en/of integriteitregeling van Fonds of werkgever;
 - een lid voldoet niet meer aan de kwalificatie die bij benoeming gevraagd werd (actieve deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde);
 - er is een andere zwaarwegende reden die erom vraagt dat een benoeming eindigt.
7. Een lid van het Verantwoordingsorgaan meldt een (potentieel) persoonlijk tegenstrijdig belang dat van betekenis is voor het Fonds en/of voor het betreffende lid terstond aan de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan, dan wel indien het de voorzitter betreft aan de Onafhankelijke voorzitter van het Fondsbestuur. Bij deze melding wordt alle relevante informatie, verschaft. De voorzitter dan wel Onafhankelijk voorzitter bespreekt de melding met de compliance officer en vraagt zijn advies. Het Verantwoordingsorgaan besluit mede op basis van het advies van de compliance officer, en buiten aanwezigheid van het betrokken lid, of sprake is van tegenstrijdig belang en welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden.

Artikel 5 Tussentijdse vacature

1. In geval van een tussentijdse vacature van een zetel
 - a. wijst het Verantwoordingsorgaan tot opvolger een kandidaat aan die bij de vastgestelde en volledig bekendgemaakte uitslag van de laatstgehouden verkiezing daarvoor als eerste in aanmerking komt. Vereist is dat de kandidaat op dat moment voldoet aan de voorwaarden als genoemd in artikel 3;
 - b. de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan meldt een tussentijdse vacature van een zetel bij de geleding 'gewezen deelnemers' en 'vertegenwoordiger van de werkgevers' aan

de UB'ers. De UB'ers en het Verantwoordingsorgaan zullen zo spoedig mogelijk in de vervulling van de vacature voorzien.

2. De aanwijzing van de opvolger geschiedt binnen een maand na het ontstaan van de vacature. Het Verantwoordingsorgaan legt de aanwijzing voor aan de UB'ers. De opvolger wordt benoemd door de UB'ers, na goedkeuring van de NUB'ers
3. Een ter voorziening van een tussentijdse vacature gekozen lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats deze is gekomen volgens rooster afgetreden zou zijn.
4. Indien er geen opvolger als bedoeld in het eerste lid van dit artikel voorhanden is, wordt in de vacature voorzien door het houden van een tussentijdse verkiezing, tenzij binnen twaalf maanden een algemene verkiezing zal plaatsvinden.
5. Gedurende het bestaan van een of meer vacatures blijft het Verantwoordingsorgaan wettig samengesteld en behoudt het zijn volledige bevoegdheid, tenzij naar het oordeel van het Fondsbestuur sprake is van een substantieel aantal vacatures waarin niet kan worden voorzien op de in dit artikel omschreven wijze. In dat geval wordt naar bevind van zaken gehandeld door het Fondsbestuur na overleg met het Verantwoordingsorgaan.

HOOFDSTUK 3 RECHTEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 6 (Advies)rechten van het Verantwoordingsorgaan

1. Het Verantwoordingsorgaan heeft de taken en bevoegdheden die de Pensioenwet aan het Verantwoordingsorgaan toekent. Het Fondsbestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
2. Het Fondsbestuur stelt het Verantwoordingsorgaan in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over:
 - a. het beleid inzake beloningen;
 - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
 - c. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
 - d. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
 - e. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het Fonds of de overname van verplichtingen door het Fonds;
 - f. liquidatie, fusie of splitsing van het Fonds;
 - g. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
 - h. het omzetten van het Fonds in een andere rechtsvorm bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
 - i. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten
3. Bovenop de in het tweede lid vermelde wettelijke adviestaken, wordt het Verantwoordingsorgaan in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de vraag of sprake is van evenwichtige belangenafweging bij een voorgenomen besluit tot:
 - a. wijziging van het toeslagbeleid;
 - b. vermindering van verworven aanspraken en pensioenrechten indien toepassing wordt gegeven aan artikel 134 Pensioenwet;
 - c. vaststelling van het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan, zoals bedoeld in artikel 2 van dit Reglement.
4. Het advies van het Verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de in het tweede en derde lid bedoelde besluiten.
5. Bij het vragen van advies wordt aan het Verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, aspirant-deelnemers, tussencontractantsdeelnemers, gewezen deelnemers en

pensioengerechtigden zal hebben. Het Verantwoordingsorgaan kan de adviesaanvragen bespreken met de UB'ers.

6. Uiterlijk binnen één maand nadat het besluit is genomen, deelt het Fondsbestuur aan het Verantwoordingsorgaan mee in hoeverre het advies is opgevolgd. Indien het advies (ten dele) niet is opgevolgd, worden de redenen daarvan schriftelijk aan het Verantwoordingsorgaan gemeld.
7. Indien binnen zes weken na het vragen van het advies geen advies is uitgebracht, wordt het Verantwoordingsorgaan geacht een positief advies te hebben gegeven over het voorgenomen besluit van het Fondsbestuur.
8. Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het Fondsbestuur en het intern toezicht, aan de hand van het Bestuursverslag, eventuele gesprekken met de accountant, actuaris en de AC, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het door het Fondsbestuur uitgevoerde beleid en haar beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het Fondsbestuur daarop, bekend gemaakt en in het Bestuursverslag opgenomen.
9. Het Fondsbestuur gaat in dialoog met het Verantwoordingsorgaan over de wijze waarop het Fonds maatschappelijk verantwoord belegt en stelt het Verantwoordingsorgaan in staat een mening te geven over de gemaakte keuzes over verantwoord beleggen.
10. Via het Verantwoordingsorgaan kunnen deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de werkgevers het Fondsbestuur verzoeken om de omvang en de ontwikkeling van de beheerkosten te verklaren. Hiertoe ontvangt het Verantwoordingsorgaan periodiek informatie over de kosten, uitgesplitst naar kosten van vermogensbeheer, uitvoeringskosten en transactiekosten.
11. De Onafhankelijk Voorzitter is namens het Fondsbestuur eerste aanspreekpunt voor het Verantwoordingsorgaan over het functioneren van het Fondsbestuur.

Artikel 7 Recht op informatie en overleg

12. Het Fonds verstrekt desgevraagd aan het Verantwoordingsorgaan alle inlichtingen en gegevens die deze voor het vervullen van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. De inlichtingen worden desgewenst schriftelijk verstrekt. Het Verantwoordingsorgaan heeft recht op inzage in de agenda en de besluiten van het Fondsbestuur, tenzij deze tot individuele personen herleidbare persoonsgegevens bevatten. In dat geval zullen de persoonsgegevens worden geanonimiseerd.
13. Het Fonds informeert het Verantwoordingsorgaan onverwijld schriftelijk over de:
 - a. verplichting tot opstelling van een herstelplan;
 - b. aanstelling van een bewindvoerder; en
 - c. beëindiging van de situatie waarin de bevoegdheiduitoefening van alle of bepaalde organen van het Fonds is gebonden aan toestemming van een of meer door de toezichthouder aangewezen personen.
14. Het Verantwoordingsorgaan heeft recht op overleg met de NUB'ers.
15. Het Verantwoordingsorgaan bespreekt jaarlijks het toezichtsplan van de NUB'ers, met de NUB'ers.
16. Het Verantwoordingsorgaan kan een deskundige raadplegen. De kosten daarvan komen ten laste van het Fonds maar behoeven vooraf goedkeuring van het Fondsbestuur.

Artikel 8 Beroep en recht van enquête

1. Het Verantwoordingsorgaan kan bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam beroep instellen tegen een besluit betreffende een aangelegenheid als bedoeld in artikel 115a lid 3 van de Pensioenwet indien:
 - a. het Verantwoordingsorgaan met betrekking tot dat besluit niet voorafgaand in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen;
 - b. dat besluit niet in overeenstemming is met het advies van het Verantwoordingsorgaan; of;
 - c. feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die, waren zij aan het Verantwoordingsorgaan bekend geweest ten tijde van het uitbrengen van zijn advies, aanleiding zouden kunnen zijn geweest om dat advies niet uit te brengen zoals het is uitgebracht.
2. Het Verantwoordingsorgaan kan zich op grond van artikel 219 Pensioenwet wenden tot de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam met het verzoek een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het Fonds en het functioneren van het Fondsbestuur als zodanig te toetsen.
3. Het Verantwoordingsorgaan kan het in het tweede lid bedoelde verzoek slechts indienen bij de Ondernemingskamer indien:
 - a. voorafgaand aan de indiening van het verzoek, de NUB'ers zich daarover hebben uitgesproken; en
 - b. het besluit tot indiening van het verzoek genomen is met een meerderheid van ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen en hierbij tenminste twee geledingen zijn vertegenwoordigd.
4. Voordat beroep wordt ingesteld als bedoeld in het eerste lid, dan wel een verzoek als bedoeld in het tweede lid wordt ingediend, meldt het Verantwoordingsorgaan dit voornemen schriftelijk en met redenen omkleed aan het Fondsbestuur en wordt het Fondsbestuur in de gelegenheid gesteld op dit voornemen te reageren dan wel de benodigde maatregelen te nemen. Hiervoor geldt een reactietermijn van vier weken..
5. De kosten die verband houden met het beroep als bedoeld in het eerste lid, dan wel het verzoek als bedoeld in het tweede lid komen ten laste van het Fonds indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het Verantwoordingsorgaan, en het Fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.

HOOFDSTUK 4 VOORZIENINGEN EN WERKWIJZE

Artikel 9 Faciliteiten

1. De leden van het Verantwoordingsorgaan kunnen, indien en voor zover redelijkerwijs noodzakelijk is voor de vervulling van de taken en bevoegdheden op grond van dit Reglement, gebruik maken van de voorzieningen van het Fonds, inclusief vergaderfaciliteiten.
2. Het Fondsbestuur draagt zorg voor een adequate ambtelijke secretariële ondersteuning van het Verantwoordingsorgaan.
3. In overleg met het Fondsbestuur kan het Verantwoordingsorgaan in aanmerking komen voor scholing en educatie, welke zij in verband met de vervulling van hun taak nodig oordelen. Deskundigheidsbevordering van de leden van het Verantwoordingsorgaan maakt deel uit van de eigen competentievisie van het Verantwoordingsorgaan, binnen een door het Fondsbestuur beschikbaar gesteld budget.
4. Het Verantwoordingsorgaan kan een of meer deskundigen uitnodigen tot het bijwonen van een vergadering van het Verantwoordingsorgaan, met het oog op de behandeling van een bepaald onderwerp. Het Verantwoordingsorgaan kan zo'n uitnodiging ook doen aan een of meer Fondsbestuursleden. De leden van het Verantwoordingsorgaan kunnen in de vergadering aan

de hiervoor bedoelde personen inlichtingen en adviezen vragen. Een deskundige kan worden uitgenodigd een schriftelijk advies uit te brengen.

5. Het fonds stelt het Verantwoordingsorgaan in staat de in de bedrijfstak werkzame personen te raadplegen en stelt deze personen in de gelegenheid hieraan hun medewerking te verlenen, een en ander voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de vervulling van de taak van het Verantwoordingsorgaan.

Artikel 10 Vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan

1. Het Verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden ten minste een voorzitter en een secretaris. Het Verantwoordingsorgaan kan commissies instellen die hij voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft.
2. Het Verantwoordingsorgaan vergadert ten minste vier keer per jaar. Een vergadering kan slechts plaatsvinden indien de meerderheid van de leden aanwezig is; vacante zetels tellen hierbij niet mee. Voorts vergadert het Verantwoordingsorgaan op gemotiveerd verzoek van ten minste vijf van zijn leden. Een vergadering op verzoek van leden van het Verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen zes weken nadat het verzoek is binnengekomen.
3. Een vergadering van het Verantwoordingsorgaan kan ook plaatsvinden door middel van video- en/of telefonisch vergaderen.
4. Op uitnodiging van het Verantwoordingsorgaan kunnen de Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur en/of de voorzitter van de UB'ers bij (een deel van) een vergadering van het Verantwoordingsorgaan aanwezig zijn.
5. De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan schrijft door middel van een schriftelijke oproep een vergadering van het Verantwoordingsorgaan uit binnen een voor alle betrokkenen redelijke termijn, met vermelding van tijd en plaats van de vergadering en de aangelegenheid. De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan en secretaris dragen zorg voor de voorbereiding van de vergadering. De secretaris is verantwoordelijk voor de agenda, de verslaglegging van de vergadering, de archivering/administratie, alsmede voor het voeren en beheren van de correspondentie namens het Verantwoordingsorgaan. Ieder lid van het Verantwoordingsorgaan kan een onderwerp op de agenda doen plaatsnemen. Tegelijk met het bekendmaken van de agenda worden de bij de agenda behorende stukken aan de leden van het Verantwoordingsorgaan toegezonden.
6. Ten minste tweemaal per jaar komen het Fondsbestuur en het Verantwoordingsorgaan gezamenlijk in vergadering bijeen. De Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur is hierbij aanwezig. Tijdens deze vergaderingen overlegt het Verantwoordingsorgaan met het Fondsbestuur over de onderwerpen genoemd in artikel 6 leden 2 tot en met 5 van dit Reglement en voorts over de onderwerpen waarover het Fondsbestuur en het Verantwoordingsorgaan overleg wenselijk achten.
7. Als het Fondsbestuur een overleg met het Verantwoordingsorgaan wenselijk acht, wordt het verzoek daartoe gericht aan de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan. Indien het Verantwoordingsorgaan een overleg met het Fondsbestuur wenselijk acht, wordt het verzoek daartoe gericht aan de Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur. De Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur bepaalt de datum en plaats van de vergadering, in overleg met de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan.
8. De bijeenroeping van de vergaderingen met het Fondsbestuur geschiedt door het bestuurssecretariaat van het Fondsbestuur, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden van het Verantwoordingsorgaan en de Fondsbestuursleden. Behoudens spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping ten minste zeven kalenderdagen voor de te

houden vergadering. Het bestuurssecretariaat van het Fondsbestuur is belast met het opmaken van de agenda, het opstellen van het verslag van de vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan met het Fondsbestuur. Het plaatst op de agenda de door de Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur en de Voorzitter van het Verantwoordingsorgaan opgegeven onderwerpen.

9. Het Verantwoordingsorgaan vergadert zoveel mogelijk tijdens de normale werktijd.

Artikel 11 Besluiten van het Verantwoordingsorgaan

1. Ieder lid van het Verantwoordingsorgaan heeft één stem.
2. Het Verantwoordingsorgaan beslist bij volstreekte meerderheid van uitgebrachte stemmen. Voor de bepaling of bij de besluitvorming aan het bepaalde in dit lid wordt voldaan, tellen onthoudingen en blanco stemmen niet mee.
3. Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd.
4. Bij staking van stemmen over een voorstel tot een door het Verantwoordingsorgaan te nemen besluit wordt dit voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 12 Beloning en vergoeding

1. De vergoeding van de leden van het Verantwoordingsorgaan is overeenkomstig het beloningsbeleid van het Fonds.
2. Alle in redelijkheid gemaakte kosten in verband met het bijwonen van vergaderingen zullen aan de Fondsbestuursleden worden vergoed. Alle overige kosten zullen alleen, geheel of gedeeltelijk, voor vergoeding in aanmerking komen indien de Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur voorafgaande toestemming heeft gegeven.
3. Na goedkeuring van het Fondsbestuur kunnen de leden van het Verantwoordingsorgaan, ter bevordering van de geschiktheid, deelnemen aan de benodigde opleidingen.
4. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het Verantwoordingsorgaan, komen ten laste van het Fonds. Met inachtneming van het voorgaande, komen de kosten van het raadplegen van een deskundige door het Verantwoordingsorgaan slechts ten laste van het fonds, indien het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld

Artikel 13 Evaluatie van het functioneren van het Verantwoordingsorgaan

1. Het eigen functioneren is voor het Verantwoordingsorgaan een continu aandachtspunt. Het Verantwoordingsorgaan evalueert met enige regelmaat het eigen functioneren.
2. Bij de evaluatie komt aan de orde of het Verantwoordingsorgaan voldoende deskundig en divers is en of voldaan wordt aan de competentievisie. Ook de betrokkenheid van de leden van het Verantwoordingsorgaan, het gedrag en de cultuur binnen het Verantwoordingsorgaan en de relatie tussen het Verantwoordingsorgaan en het Fondsbestuur maken deel uit van de evaluatie.
3. Het Fondsbestuur kan input leveren op de zelfevaluatie over het functioneren van het Verantwoordingsorgaan.
4. Het Verantwoordingsorgaan informeert het Fondsbestuur over de uitkomst van de zelfevaluatie en de gevolgen die zij daaraan verbindt.

HOOFDSTUK 5

KANDIDAATSTELLING EN VERKIEZING

Artikel 14 Verkiezing op verzoek

1. Het Fondsbestuur gaat over tot verkiezing van de leden van het Verantwoordingsorgaan die de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigen:
 - a. op eigen initiatief van het Fonds; of
 - b. indien dit wordt verzocht door ten minste 1% van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden of door ten minste 500 deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
2. Het Fonds verleent medewerking aan ieder initiatief van deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden tot het organiseren van verkiezingen op grond van de vorige volzin, aanhef en onderdeel b.

Artikel 15 Organisatie van de verkiezingen

1. Het Fondsbestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen.
2. Het Fondsbestuur draagt de organisatie van de verkiezingen op aan een verkiezingscommissie, in welke commissie een UB'er, alsmede de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan en een niet verkiesbaar lid van het Verantwoordingsorgaan, zitting hebben. Indien de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan zelf verkiesbaar is, dan neemt in zijn plaats een niet verkiesbaar lid van het Verantwoordingsorgaan zitting in de verkiezingscommissie.
3. De verkiezingscommissie oefent met betrekking tot de verkiezingen de bevoegdheden van het Fondsbestuur ten aanzien van de verkiezingen uit, zoals omschreven in dit hoofdstuk 5 van het Reglement.
4. De verkiezingscommissie kan zich laten bijstaan door het secretariaat van het Fondsbestuur.

Artikel 16 Tijdstip verkiezingsprocedure

1. Ten minste zes maanden voor het periodieke aftreden van de leden van het Verantwoordingsorgaan wordt de procedure in gang gezet voor de verkiezing van de geledingen van de deelnemers en van de pensioengerechtigden.
2. Het einde van de verkiezingstermijn ligt niet eerder dan vier weken en niet later dan twee weken voor de afloop van de zittingsperiode van de aftredende leden van het Verantwoordingsorgaan.

Artikel 17 Vaststelling omvang Verantwoordingsorgaan en zetelverdeling

1. Bij aanvang van de verkiezingsprocedure wordt een kiesgroep ingesteld voor de geleding van de deelnemers en voor die van de pensioengerechtigden. Alsdan stelt het Fondsbestuur het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan vast, alsmede de zetelverdeling over de beide kiesgroepen overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van dit reglement.
2. Voor de vaststelling van de zetelverdeling worden het aantal (aspirant-)deelnemers en het aantal pensioengerechtigden (ouderdoms- en partnerpensioen) binnen het Fonds uitgedrukt in twee percentages die gezamenlijk honderd bedragen. Op basis van deze percentages wordt het aantal beschikbare zetels verdeeld over de beide kiesgroepen, waarbij wordt afgerond op basis van het hoogste getal achter de komma. Bij gelijke cijfers achter de komma beslist het lot.

Artikel 18 Actief en passief kiesrecht

1. Kiesgerechtigd voor de kiesgroep van de deelnemers zijn de natuurlijke personen van 18 jaar en ouder die ten tijde van de oproep voor de verkiezingen en op het tijdstip van de verkiezing (aspirant)-deelnemer zijn.
2. Kiesgerechtigd voor de kiesgroep pensioengerechtigden zijn de natuurlijke personen die ten tijde van de oproep voor de verkiezingen en op het tijdstip van de verkiezing een ouderdomspensioen of partnerpensioen ontvangen.
3. Deelnemers met ouderdomspensioen, die een arbeidsovereenkomst van 50% of meer hebben bij een werkgever die aangesloten is bij het Fonds, zijn kiesgerechtigd voor de kiesgroep 'deelnemers'.
4. Arbeidsongeschikte deelnemers zijn kiesgerechtigd voor de kiesgroep 'deelnemers'.
5. Verkiesbaar tot lid van het Verantwoordingsorgaan zijn natuurlijke personen die op het tijdstip van de verkiezing de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en (aspirant-)deelnemer dan wel ouderdoms- of partnerpensioengerechtigde zijn.
6. Voor vaststelling van de in de vorige leden opgenomen kwalificaties zijn de gegevens zoals opgenomen in de administratie van het Fonds op de in de voorgaande leden genoemde tijdstippen leidend.

Artikel 19 Kandidaatstelling

1. Om verkiesbaar voor respectievelijk de kiesgroep van de pensioengerechtigden en van de deelnemers te zijn, dient de kandidatuur door ten minste 15 handtekeningen van personen uit de geleding waarvoor de kandidaat zich verkiesbaar stelt, te worden ondersteund.
2. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door verenigingen, die volledige rechtsbevoegdheid bezitten en waarvan haar statutaire doel mede het behartigen van de belangen van haar leden als belanghebbende bij een Fonds omvat, door deelnemers en pensioengerechtigden. In geval van voordracht door een vereniging is het vereiste van 15 handtekeningen zoals bedoeld in het eerste lid niet van toepassing.
3. Kandidaatstelling geschiedt door schriftelijke indiening bij de verkiezingscommissie van de naam/namen van de kandidaat/kandidaten. Hierbij wordt aangegeven voor welke kiesgroep deze persoon/personen als kandidaat worden voorgedragen. Indien meerdere kandidaten worden voorgedragen door een vereniging, wordt een lijst verstrekt met de volgorde van de voorgedragen kandidaten. De secretaris van de verkiezingscommissie verstrekt een gedagtekend bewijs van ontvangst, gesteld ten name van degene die de kandidaat heeft aangebracht c.q. ten name van de vereniging die de lijst heeft ingediend.
4. Kandidaatstelling kan gebeuren tot uiterlijk acht weken voor de aanvang van de verkiezingstermijn.
5. Bij het aanbrengen van kandidaten wordt van elke kandidaat een schriftelijke verklaring gevoegd waaruit blijkt dat de kandidaat bij verkiezing het lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan zal aanvaarden.
6. De naam van een kandidaat mag slechts voor één kiesgroep en één kandidatenlijst gelden.
7. Niet verkiesbaar tot lid van het Verantwoordingsorgaan zijn:
 - a. Fondsbestuursleden;
 - b. leden van de pensioenraad
 - c. adviseurs van het Fondsbestuur;
 - d. directieleden, toezichthouders, adviseurs en werknemers van het Fonds;
 - e. bestuurs- of directieleden van een aangesloten werkgever;

- f. overige personen van wie het lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan naar het oordeel van de verkiezingscommissie onverenigbaar is met de eigen functie of werkzaamheden.

Artikel 20 Vaststelling kandidatenlijsten

1. De verkiezingscommissie toetst of de aangemelde (lijsten van) kandidaten voldoen aan de vereisten van dit Reglement en stelt voor beide kiesgroepen de kandidatenlijsten vast. Hierbij wordt een individuele kandidaat, die niet is voorgedragen door een vereniging, beschouwd als één lijst.
2. De verkiezingscommissie verklaart de aanmelding van een lijst of van een kandidaat die niet voldoet aan de vereisten ongeldig en doet hiervan onmiddellijk schriftelijk en met opgave van redenen mededeling aan degene die de kandidaat heeft aangemeld. Gedurende een week na deze mededeling bestaat de gelegenheid de lijst aan de gestelde eisen aan te passen.
3. De geldige kandidatenlijsten voor beide kiesgroepen worden direct voorafgaand aan de periode waarin stemmen kunnen worden uitgebracht, bekend gemaakt aan het Verantwoordingsorgaan, de (aspirant-) deelnemers, de pensioengerechtigden, de aangesloten werkgevers, de werknemersorganisaties alsmede aan de representatieve organisaties. Per kandidatenlijst worden de namen van de kandidaten vermeld, waarbij tevens wordt vermeld van welke vereniging de lijst is, dan wel dat het een individuele lijst betreft.
4. Indien er voor een kiesgroep niet meer kandidaten zijn gesteld dan er plaatsen in het Verantwoordingsorgaan zijn te vervullen, vindt voor die kiesgroep geen verkiezing plaats en worden de voorgedragen kandidaten geacht te zijn verkozen.
5. Indien er voor een kiesgroep minder kandidaten zijn gesteld dan er plaatsen in het Verantwoordingsorgaan zijn te vervullen, kan het Fondsbestuur bepalen dat binnen zes maanden na de oorspronkelijk beoogde verkiezingsdatum aanvullende verkiezingen worden gehouden voor de niet vervulde zetels.

Artikel 21 Wijze van stemmen

1. De verkiezing geschiedt bij geheime schriftelijke of elektronische stemming. De verkiezingscommissie besluit hierover.
Schriftelijke stemming
2. Tegelijkertijd met de bekendmaking van de kandidatenlijsten zendt de verkiezingscommissie aan iedere kiesgerechtigde een gewaarmerkt stembiljet voor de kiesgroep waarvan de kiesgerechtigde deel uitmaakt, vergezeld van een antwoordenveloppe.
3. Op dit stembiljet staan per ingediende geldige kandidatenlijst voor de betreffende kiesgroep de verkiesbare kandidaten vermeld, onder vermelding van de naam van de vereniging namens welke de verkiesbare persoon kandidaat is gesteld indien dit van toepassing is. De namen van de kandidaten worden op de lijsten geplaatst in de volgorde, zoals die door de kandidaatstellende vereniging is ingediend.
4. Het stembiljet bevat de nodige aanwijzingen aan de hand waarvan een geldige stem kan worden uitgebracht. Onder meer wordt daarbij vermeld dat de kandidatenlijsten in alfabetische volgorde staan vermeld en dat deze volgorde geen voorkeur weergeeft.
Elektronische stemming
5. In geval van elektronische stemming ontvangt iedere kiesgerechtigde tegelijkertijd met de bekendmaking van de kandidatenlijsten de oproep om te gaan stemmen. In de oproep staat de uiterlijke datum waarop elektronisch kan worden gestemd en uitleg over de te volgen

procedure. Bij elektronische stemming brengt de kiesgerechtigde zijn stem uit in een beveiligde digitale omgeving.

6. Iedere kiesgerechtigde brengt één stem uit.

Artikel 22 Vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen

1. Na het sluiten van de verkiezingstermijn stelt het Fondsbestuur c.q. de verkiezingscommissie het aantal geldige stemmen vast dat op elke kandidatenlijst is uitgebracht.
2. Ongeldig zijn de stembiljetten:
 - a. die aan de kiesgerechtigden toegezonden zijn en door de verkiezingscommissie ontvangen zijn na het sluiten van de verkiezingstermijn;
 - b. waaruit niet duidelijk de keuze van de kiesgerechtigde blijkt;
 - c. waarop meer dan één stem is uitgebracht;
 - d. waarop andere aantekeningen voorkomen dan de aanwijzing van de verkozen kandidaat;
 - e. die zowel elektronisch als schriftelijk zijn uitgebracht.

Artikel 23 Uitslag en bekendmaking van de verkiezing

1. Ter bepaling van de uitslag van de verkiezingen wordt, voor beide kiesgroepen afzonderlijk, de hiernavolgende procedure doorlopen. In de eerste plaats berekent de verkiezingscommissie de kiesdeler, door het aantal geldig uitgebrachte stemmen per kiesgroep te delen door het aantal zetels dat voor de betreffende kiesgroep overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van dit Reglement is vastgesteld.
2. Vervolgens wordt aan elke lijst het aantal zetels toegewezen dat bepaald wordt door het aantal geldig op die lijst uitgebrachte stemmen te delen door de kiesdeler, naar beneden afgerond op een geheel getal. Van het totaal uitgebrachte stemmen op de lijst wordt het aantal stemmen afgetrokken dat overeenkomt met het aantal behaalde zetels. Het aantal stemmen wat overblijft, is het overschot. De zetels die na deze toewijzing overblijven worden aangeduid als restzetels. Deze worden toegewezen op de wijze zoals in de leden 2 tot en met 5 van dit artikel is bepaald.
3. De verdeling van de dan nog resterende zetel(s) per kiesgroep geschiedt volgens het principe van het grootste overschot. Om voor een restzetel in aanmerking te komen dient het aantal geldig uitgebrachte stemmen op een lijst ten minste gelijk te zijn aan de kiesdrempel. De kiesdrempel bedraagt 25% van de kiesdeler zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel. De lijst met het aantal stemmen van minstens 25% van de kiesdeler (=kiesdrempel) en het grootste stemmenoverschot per kiesgroep komt voor de eerste restzetel in aanmerking. Daarna de lijst met een aantal stemmen van minstens 25% van de kiesdeler en het één na grootste overschot, enzovoort.
4. Indien en voor zover het aantal lijsten dat de kiesdrempel heeft gehaald kleiner is dan het aantal te verdelen restzetels, kan aan een lijst meer dan één restzetel worden toebedeeld.
5. Indien er twee lijsten zijn met een even groot overschot, terwijl er (nog) maar één restzetel te vergeven is, dan wordt die restzetel toegewezen aan de lijst met – tot dan toe – het laagste aantal toegewezen zetels, onverminderd het bepaalde inzake de kiesdrempel. Indien het bepaalde in de vorige volzin niet tot een uitkomst leidt, beslist het lot.
6. De aan een lijst toegevallen zetels worden toegewezen aan de daarop staande kandidaten in de volgorde van het hoogste aantal stemmen dat op iedere kandidaat is uitgebracht.
7. Indien op basis van de voorgaande leden van dit artikel aan een lijst meer zetels zouden toekomen dan zij kandidaten telt, wordt het surplus aan zetels toegewezen aan diegene(n) op wie de meeste geldige stemmen zijn uitgebracht van die kandidaten aan wie – tot dan toe –

Artikel 28 Onvoorziene gevallen

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist het Fondsbestuur, gehoord hebbende het Verantwoordingsorgaan.
2. Voor alle in dit Reglement Verantwoordingsorgaan opgenomen bepalingen geldt dat daarvan onder bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken, indien zulks naar het oordeel van de Onafhankelijk Voorzitter van het Fondsbestuur noodzakelijk is voor een goede besturing van het Fonds. Afwijking mag op de voorwaarde dat alle leden van het Verantwoordingsorgaan in staat worden gesteld deel te nemen aan de besluitvorming hierover en een gekwalificeerde meerderheid van de helft plus 1 van de aanwezige stemmen met de afwijking instemt. De Onafhankelijk Voorzitter en de secretaris van het Verantwoordingsorgaan stellen een verslag op van het genomen besluit omtrent de afwijking, dat aan de stukken voor de volgende vergadering van het Verantwoordingsorgaan wordt toegevoegd.

Artikel 29 Inwerkingtreding

1. Dit Reglement is vastgesteld door het Fondsbestuur tijdens de bestuursvergadering van 23 mei 2023, voor het laatst herzien op 19 december 2023, en wordt driejaarlijks geëvalueerd.
2. Dit Reglement treedt in werking op 1 januari 2023 en vervangt hiermee alle voorgaande versies. Zie onderstaand schema voor het versiebeheer.

Versiebeheer

Reglement Verantwoordingsorgaan	Vastgesteld op	Eigenaar	Omschrijving
Versie 1.0	1 juli 2014	Bestuursbureau	
Versie 2.0	26 september 2019	Bestuursbureau	
Versie 3.0	16 april 2020	Bestuursbureau	
Versie 3.0	29 oktober 2020	Bestuursbureau	
Versie 4.0 concept bestuur	20 september 2022	Projectleider OGM/PWC	Aangepast in kader OGM
Versie 4.1	20 september 2022	Bestuur	Vastgesteld
Versie 4.2	21 maart 2023	Bestuursbureau – vastgesteld door FB	Opgesteld door Margreet Roevros in samenspraak met PwC na overleg VO 20230123
Versie 4.3	23 mei 2023	Bestuursbureau – vastgesteld door FB in overleg met VO inzake artikel 8, lid 4 (reactietermijn)	Input portefeuillehouders Governance verwerkt in samenspraak met PwC, na consultatie VO
Versie 4.4	19 december 2023	Bestuurssecretaris PS – vastgesteld door FB	Indien voorzitter herverkiesbaar dan geen zitting in verkiezingscommissie; in overleg met VO. Betreft art 15 lid 2.